

SARS YI TSHAMA YI TIRHA HANDLE KA XITEREKA

25 Mudyaxihi 2022 - Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) byi lemukile leswaku mihlangano ya vayimeri va vatirhi yi hlawurile ku tereka handle ka matshalatshala lama lulamisiweke hi SARS ku sivela xitereka. SARS yi tshemba leswaku nyiketo wa yona, lowu amukeriweke handle ka nhlamulo, i wo antswa ehansi ka mintlhonthlo ya ikhonomi ya vanhu leyi tiko ri languteneke na yona. SARS yi tlhela yi pimeriwa hi switirhisiwa leswi nga kona eka yona ku suka eka mpandzwa wa timali.

Khomixinara wa SARS, Ttn Edward Kieswetter u te, "Ndza swi twisisa no twela vusiwana eka mintlhonthlo ya swa timali leyi vatirhi va hina va hlanganaka na yona eka SARS, ku katsa na vatirhi hinkwavo etikweni hinkwaro. Hi ntiyiso, vaaki va Afrika-Dzonga hinkwavo, ngopfungopfu mamiliyoni ya lava nga tirheku, va hluphekisa hi nkucetelo wa mbango wa ikhonomi wa sweswi. SARS i ndhawu ya vaaki hi ku anama naswona matitwelo mo kala eneriso ma twisiseka, ngopfungopfu loko va twa leswaku xiyimo xa sweswi xi vonaka onge xi nge cinci eka nkarhi wo koma. Vatirhi a va khomeleti ntirho wa vona hi ku swi lava hikuva sweswo swona hi swoxe swi na nkucetelo wa timali eka vona ehansi ka mikarhi yo tika leyi nga kona khale. Un'wana u fanele ku swi twisisa kwalaho, leswaku loko vatirhi va tikeriwa va twa leswaku ku ya eka xitereka i xintshuxo xo hetelela eka vona leswaku va twiwa,"

Khomixinara u ya emahlweni: "SARS yi tekela enhlokweni mfanelo ya vumbiwa ya vatirhi yo tereka no humesela ehandle vutitwi bya vona eka swipimelo swa nawu. Ntirho wa nkoka wa SARS wu fanele ku ya emahlweni naswona hi ta teka magoza man'wana na man'wana lama faneleke ku ringanisa nkucetelo wa xitereka na vutihlamuleri bya hina byo humelerisa vutihlamuleri bya nkoka byo nyika vukorhokeri eka vahakelaxibalo no hlengeleta timali ta tiko hinkwato ta xibalo leti kolotiwaka. Mali ya tiko yaleyo yi hakela miholo ya vatirhi va mfumo no nyika switirhisiwa leswi faneleke ku nyika tinhundzu ta mani na mani na vukorhokeri. Ntirho wa SARS i wo cinca no kotisa Mfumo ku aka mfumo lowu nga na vuswikoti lowu hlayisaka nkulo wa nkarhi wo leha wa ikhonomi na nhluvukiso wa swa vanhu eka ntsakelo na mahanyelo ya vaaki hinkwavo va Afrika-Dzonga.

SARS yi tsakela ku vika leswaku siku ro sungula ra xitereka ri humelerile kahle, handle ka mhangu, no khensa vatirhi ku va va tirhisile timfanelo ta vona, loko hi le tlhelo va hlonipha timfanelo ta van'wana no hlayisa nawu. Hi mhaka ya vukorhokeri byo hambanahambana bya le ka inthanete, nkanganyiso wa mitirho a wu ri ntsongo. Eka masiku matsongo lama landzelaka, hi ta ya emahlweni hi valanga leswi nga ta humelela etihofisini ta hina ta marhavi. Webusayiti ya hina yi ta ya emahlweni yi nghenisiwa leswintshwa ku tsundzuka mani na mani mayelana na leswaku ku burisaniwa njhani na SARS ku fikelerisa swiboho leswi lavekaka.

Vahakelaxibalo va hlohloteriwa ku papalata ku ta ehofisini ya SARS.

Mitirho ya Khasitomo etindhawini to nghena hi tona, ngopfungopfu emindzilekanini, a ti va ngi na mikanganyiso leyikulu. Tindzhawu hinkwato ta mindzilekani ta Khasitomo ta tirha na matshalatshala mo hunguta nkucetelo wa xitereka ma vekiwile. Khasitomo ya SARS yi ta ya emahlweni yi titshega hi nseketelo wa tiejensi tin'wana ta Mfumo etindzhawini hinkwato ta mindzilekani, ngopfungopfu ku suka eka Vukorhokeri bya Maphorisa bya Afrika-Dzonga ku tiyisisa leswaku ku ma ntirho lowu ya ka emahlweni.

SARS yi hlamuserile vatirhi leswaku nawu wa "loko u nga tirhangi a wu hakeriwi" wu ta tirhisiwa. Yi kombela vurhangeri bya nhlango ku nyika nhlamulo ya ximfumo eka nyiketo wa vona wa sweswinyana ku kota ku ololoxa mhaka leyi ya nhlango, leyi nga vuyerisiki munhu. "Ndzi kombela vurhangeri bya nhlango", ku ya emahlweni Khomixinara Kieswetter, "ku anakanya khwatsi xiringanyeto xa hina. Ndza mi tshembisa leswaku i swo antswa leswi hi nga swi endlaka ehansi ka swiphiqo swa timali swa sweswi. SARS a yi na switirhisiwa ku fikelela xikoxo xa nhlango xa *CPI plus 7%*. Na swi twisisa leswaku nyiketo wa hina a hi wona lowu laviwaka hi vatirhi, kambe wu khoma nkoteko wa ntiyiso wo ololoxa xitereka xa sweswi enkarhini lowu vatirhi eka vukorhokeri bya mfumo hinkwabyo va khumbekaka.

U hetisile, "Hi tekela enhlokweni leswaku miholo na mivuyelo swa malembe matsongo lama nga hundza a swi nga fambisani na inifulexini. Eka tiko leri nga langutana na vupfumalatirho bya le henhla na mintlhontlho yin'wana ya ikhonomi ya vanhu, vatirhi va SARS va na vuhlayiseki bya mitirho ku katsa na miholo na mivuyelo leswi xakelanaka na

makete. Nyiketo lowu, hambileswi wu nga ololoxiki swikoxo swa vatirhi, wu ta nyika mbevukiso wo engetelela ku hunguta nkucetelo wa swiyimo swa ikhonomi swa sweswi. Mavanti ma mijikajikisano ma ta tshama ma pfulekile naswona hi tiyimiserile ku tirha na vatirhi kulorhi va hina eka nhlango ku langutisa tindlela to antswisa ndzinganyeto hinkwawo wa nkoka eka vatirhi va hina.

SARS yi kombela vatirhi leswaku va kombisa ku vilela hi ku rhula no hlonipha milawu yo tereka tanihileswi swi vekiweke hakona eka Milawu yo Tereka ya CCMA leyi humesiweke.

Mayelana na vuxokoxoko byo tala u komberiwa ku tihlanganisa na SARSMedia@sars.gov.za

MAKUMU